Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҢА

ССКП Өлөҥүөк оройуоннаағы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаағы Советын органа
Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 2-с сыла.

№ 58 (113)
Атырдьах ыйын
5
күнэ
1955 сыл.
БЭЭТИНСЭ

Сыаната 10 харчы.

Оройуон үлэлээн иитиллээччилэрэ! Партия XX съеһин чиэһигэр ыытыллар социалистическай куоталаһыыга көхтөөхтүк киирсэн туран, 1955 сыллаағы былааны болдьоҕун инниҥэ толорор иһин ахсаабакка охсуһуҥ!

ҮЛЭ, АЛБАН ААТ КЭРЭҔЭ ЫҢЫРАР СЫРДЫК КУОРАТЫГАР

(ТХБСВ кыттыылаағын дневнигиттэн)

Советскай Союз Коммунистическай партията уонна Советскай правительство социалистическай тыа хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыыга анаан ылыммыт сүҥкэн суолталаах историческай ууруораахтарын олоххо киллэрии биир чаҕылхай, кэрэ-бэлиэ көстүүтүнэн Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтаағы выставкатын —бастыҥ опыт оскуолатын, сыл аайы үлэлэтии, тыһыынчанан ааҕыллар колхозтар, совхозтар хонууларын чулуу маастардарың баай опыттарын атастаһыннарыы буолар. Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтаағы выставкатын быйылгы көрүү сүрүн уратытынан, тыа хаһаайыстыбатын өрө көтөҕүү туһунан ССКП КК Пленумнарын исторический ууруораахтарын толорор иһин күүстэрин харыстаабакка үлэлиир бастаан иһэр советскай дьон үлэлэрин опытын хаһаанҥытаағар да ордук киэҥник көрдөрүү буолар. ТХБСВ-га ыраах заполярияттан тиийэн кыттыы буолар чиэс биһиэхэ 12 киһиэхэ, тиксибитэ: Биһиги ортобутугар республика биллиилээх булчута Сталин аатынан колхоз членэ В. С. Софронов, миллионер колхоз председателэ В. С. Батакаев, ССКП райкомун бастакы секретара Г.И. Васильев, «Ленин суола» колхозтаағы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара М.Ф. Гуляев о.д.а. оройуон бастыҥ дьонноро бааллар.

М. Макаров.

(Салгыыта кэлин бэчээттэниэ).

ТХБСВ-гар ааспыт сыллаахха биһиги республикабытыттан 703 киһи экскурсияҕа сылдьан кэлбитэ. Быйыл 750 кэриҥэ киһи сылдьыаҕа.

Бу күннэргэ биһиги оройуоммут делегацията выставкаттан эргиллэн кэллэ.

СНИМАККА: ТХБСВ-ҕа бара сылдьыбыт кыттыылаахтар уонна экскурсаннар, (хаҥастан уҥа диэки): И. П. Семенов, С. Н. Семенов, Г. И. Васильев, М. Ф. Гуляев, П. Х. Кириллов, С. С. Константинов, В. С. Батакаев, М. С. Макаров, Н. Н. Фадеев, К. Х. Христофоров, уонна В. С. Софронов Якутскай куоракка түспүттэрэ. А. Шестаков фотата.

★ ★ ★

„Туапсе“ танкер экипаһын членнэрин бөлөҕүн босхолооһунҥа

Биллэрин курдук «Туапсе» диэн советскай танкер экипаһын членнэрин оттукка туһаныллар кыраһыыны тиэйэн Китай Народнай Республикатыгар баран пстэҕинэ Тайвань арыы соҕуруу өттүгэр АХШ Муоратаағы Байыаннай Күүстэрэ хонтуруоллуур киллэм ууларыгар байыаннай судна 1954 сыл бэс ыйын 23 күнүгэр сокуоннаһа суох тутан ылбыта уонна саанан-саадаҕынан куттаан туран Тайвань гастюнь пордугар илдьибитэ. «Туапсе» танкер экипаһын членнэрин Тайвань арыытаағы концентрационнай лааҕырга хаайбыттара.

«Туапсе» танкер тутуллан ылыллыбыт оройуонун хонтуруоллуур сэбиллэниилээх күүстээх АХШ правительстватыгар Советскай правительство танкеры, кини таһаҕаһын уонна командатын босхолуурга модьуйан туран хаста эмэ эппитэ.

1954 сыллаағы балаҕан ыйыгар Советскай правительство, «Туапсе» диэн советскай танкер экипаһын членнэрин дьылҕатын туһугар кыһаныыны Франция правительстватa бэйэтигэр ылынарыгар, танкер бэйэтин экипаһыныын бэрт түргэнник босхолоноругар уонна Ийэ дойдутугар эргиллэн кэлэригэр көмөнү оҥороругар көрдөспүтэ.

ССРС ККО уонна КП исполкома Швеция кыһыл кириэһин обществатыгар эмиэ итинник көрдөһүүнү оҥорбута.

Итинник бары кыһаныылар түмүктэригэр «Туапсе» танкер 29 киһиттэн састаабтаах членнэрэ босхолоннулар. 1955 сыл от ыйын 26 күнүгэр босхолонуллубут Советскай моряктар Тайвань арыыттан сомолетунан Гонконҥа аҕалыллыбыттара. Оттон от ыйыы 27 күнүгэр киннилэр Кантоҥҥа кэллилэр.

«Туапсе» танкер экипаһын ити ыйыллыбыт бөлөҕө чугастааҕы күннэргэ Ийэ дойдутугар кэлиэҕэ.

Тайвань арыыга өссө да күүс өттүнэн тутулла сырдьар экипаж уоннаағы членнэрин босхолуурга дьаһаллары ылыллар.

(ССТА).

Партия XX съеһин чиэһигэр

Учуоту-отчуотунаһы тупсарар иһин

ССКП Киин Комитетын от ыйынааҕы Пленумун исторический суолталаах ууруораахтарын истиҥник биһирээн турammыт, коммунизмы тутууга инники сайдыы программатын быһыытынан ааҕабыт.

Биһиги бухгалтерия үлэһиттэрэ эмиэ хаан-уруу партия тула бииргэ сомоҕо тумсүүнэн, XX-ис съеһи үлэҕэ саҥа ситиһиилэринэн достойнайдык көрсөргө быһаарынныбыт.

Райпо үбүн дьыалата уруккуттан ааҕыллар улахан хаалыылардаах иһэрин учуоттаан итини бэрээдэктиир, онон бары суол хаһаайыстыбаннай үлэлэр ситиһиилээхтик ыытыллан иһиилэрин хааччыйар инниттэн бэйэбитигэр саҥалыы эбэһээтэлистибэ ылынабыт.

Ол курдук үлэбит тэтимин өссө күүһүрдэн тураммыт, 1955 сыллаағы отчуоту олуннуу ый 14 күнүгэр 1956 сылга, болдьоҕун 15 хонук иннинэ үчүгэй хаачыстыбалаахтык бүтэриэхпит. Маныаха нэдиэлэ икки күнүгэр үлэ чааһын кэнниттэн үлэлиргэ былааннаныбыт.

Бэйэбит үлэлиир үлэбитигэр оперативнайдык сыһыаннаһан дьиссипилиинэни өссө бөҕөргөтүөхпүт, онон бухгалтерскай учуот — отчуотунас чуолкай буоларын иһин күүспүтүн харыстыахпыт суоҕа.

И. Павлов,
райпо старшай бухгалтера.

«САРДАҢА» СУРУЙУУТУНАН

„Атаскааммыт„ — амтаннаах аата кимий?..

Итинник төбөлөөх ыстатыйа хаһыат от ыйын 22 күнүнээҕи 55 №-гэр бэчээттэммитэ. Онно оройуон киининээҕи остолобуойга «бырааска» атыыланар уонна т. т. Типянова, Усова, Тимофеев, Николаев уо. д. а. итириктиир буортулаах кэмэлдьилэрэ критикаламмыта. Бу ыстатыйа толору кырдьыктааға дакаастанна уонна үлэһиттэр мунньахтарыгар дьүүллэннэ.

Остолобуой үлэһитэ П. Типянова түктэри быһыытын иһин правлениенан выговар миэрэни ылла уонна сэбиэдиссэй З. Соломонова үлэтиттэн ууратылынна, оттон рабочайдары Петровы, Усованы кытта сирэй кэпсэтиһэн кытаанах сэрэтии оҥоһулунна— диэн райпо председателэ таб. Ильин И. И. редакцияҕа биллэрэр.

Салайааччылар эппиэтинэстэрин үрдэтиэххэ

ССКП КК от ыйынааҕы Пленумун историческай ууруу бүтүүтүгэр хас биирдии партийнай, советскай уонна хаһаайыстыбаннай тэрилтэбит салайааччытыттан бэриллибит сорудах иһин эппиэтинэһи үрдэтэргэ, туолууну хонтуруоллааһыҥа тэрээһини үлэни күүһүрдэргэ и туолбай хоруктары туруорда.

Хаһаайыстыбаны салайыы диэн ол аата кини сайдыытын кэскилин өтөрү көрүү, саҥаҕа инники барыга түрмастыыр бары суоллары кэрэ илгии, үүнэн иһэр бары саҕалааһыннары салгыы ыпсыы хабан ылан олоххо киллэрии буолар.

Оройуон киинигэр үгүс тэрилтэлэр баалллар, ол эрээри кинилэргэ үлэ-хамнас хаамыытын билиҥҥи туруга ырааҕынан ситэтэ суох.

Сорох тэрилтэ салайааччылара аһын турар үлэһиттэрэ көрдөбүлү туруорууга сүрүн болҕомтолорун туһаайа илистэр. Итиини ордук райпо (председатель Ильин И.) тэрилтэтигэр олоччу сыһыаннаах диэн этэргэ тиийэбит.

Райпо систематыгар учуот-отчуоттуна тулуйуллубат хаалбылаах, эргинэр точкалар быһаанарын толорботтор, кадрдар уларыйыллара салҕаһан тахса турар. Материальнай эппиэттээх итиэннэ биирдии туһаннаах дьоннортон партийнай, государственнай интэриэстэн олоҕуран, туруорулубут дьыала иһин эппиэтинэс куһаҕанныктар ирдэнэллэр.

Тэрилтэ салайааччылара социалистическай куоталаһыны тэрийэр, бастыҥнар опыттарын түмэр мунүтүүр оруоллаахтар уонна эбээһинэстээхтэр. Ол эрээри үп салаатын сэбиэдиссэйэ Макаров, сибээс хонтуоратын начаалынныыга Постников, сберкасса сэбиэдиссэйин э.б.т.Ноговицына итиэннэ культура отделын сэбиэдиссэйин э.б.т. Назаров уо.д.а. бу үлэҕэ адьас көһүннүк сыһыаннаһаллар, куоталаһыны тэрийдэхтэриҥэ даҕаны кини туолан иһиитин хонтуруоллаабаттар.

Партия, маасса сознательнаһа төһө төгүл үрдүгүй да хаһаайыстыбаннай, политическай үлэ соччонон олоҕу кытта сибээстээх уонна үчүгэй түмүктэрдээх буолар диэн күннэтэ үөрэтэр.

Ол эрээри биһиги сорох тэрилтэлэрбит салайар үлэһиттэрэ т.т. Захаренко, Горбачев, Павлуцкая үлэһиттэри өй-сааһа өттүнэн интигэ тугу да үлэлээбэттэрин кэриэтэ. Кинилэр бу үлэни аҥардас партийнай, комсомольскай эрэ тэрилтэлэр күүстэриннэн ыытыллыахтааҕын курдук хоромньулаах саһааҕа киирэллэр.

Бу тэрилтэлэргэ үлэһиттэр муниьахтара ыытыллыбаттар, кинилэргэ анаан политическай дакылааттар уонна лекциялар ааҕыллыбаттар. Общественнай туһалаах үлэҕэ сылдьыы олохтоммот.

Ити барытын түмүгэр былааннаах үлэлэр туолбаттар, үлэ дьиссипилиннэтэ сатарыйар. Оттон сорох үлэһиттэр аргылааһынынан дьарыктаныылара билигин даҕаны салҕана турар. Онноолор сорох тэрилтэ салайааччылара бэйэлэриннэн урут аргылааһыны таһаара сырдьыыттара.

Инникитин хас биирдии тэрилтэ салайааччыта коллективтин членнэрин иһигэр политическай интии үлэни хаһаанныта аҕар да тупсаран, социалистическай куоталаһыны киэҥник тэнитэн, 1955 сыл сорудаҕын болдьоҕун инниинэ толорор иһин кпэҥ үлэни тэнитэрэ эрэйиллэр.

Бары тэрилтэлэргэ партийнай, комсомольскай уонна профсоюзнай үлэлэри күүһүрдэн уонна салайааччылар быһаччы кыттыыларынан кылгас кэм иһиэн баар итэҕэстэри туораттар улахан сорук тирэнэр.

СССР Министрдэрин Советын Председателэ таб. Н.А. Булганин ССКП КК от ыйынааҕы Пленумугар бэйэтин дакылаатыгар ыйбыт, „маасса ортотугар политическай үлэ итэҕэстэрин түргэнник туораттар туһугар улахан да, кыра да партийнай, хаһаайыстыбаннай, профсоюзнай, комсомольскай салайааччылар дьону кытта күннэтэ үлэлээһини, кинилэр наадыйыыларын билиини, үлэһиттэр иннилэригэр политическай дакылааттары уонна лекциялары куруутун оҥорууну бэйэлэрин иэстэрин дьылалатынан аҕыныах тустаахтар. Рабочайдар ыйытыыларыгар, наадыйыыларыгар аахайымтыата суох сыһыаннаһар, рядовой үлэһиттэр санааларын кытта аахсыбат салайааччылары бюрократтар быһыыларынан эппиэккэ тардыталыахха наада“ диэн этиитин күннээҕи салалтаҕа ылыныах тустаахпыт.

Н. ИГНАТЬЕВ.

Колхозтар ходуһаларыгар

График туолбакка иһэр

Бу күнэргэ колхозтаахтар оттоһун былааныҥ толорор, сүөһүнү үчүгэй хаачыстыбалаах аһылыгынан хааччыйар, сүөһү бородууксуйатын тосту өрө көтөҕүүгэ туруоруллубут соруһу толорор иһин кэскиллээх үлэҕэ сылдьаллар.

Биһиги усулуобуйабытыгар оттоһун былааныҥ ситиһиилээхтик толорууттан, сүөһуттэн ылыллар аһы-үөлү дэлэтии быһаччы тутулуктаах.

Быйыл «Победа» колхоз былаан быһыытынан 136 тонна оту оттуур уонна 10 тонна силиэһи угуохтаах этэ. Ол онугар баара-эрэ 67 тонна от оттонно, 11 тонна силэс угулунна.

Колхозтаахтар от үлэтин ааспыт ый 25 күнүгэр бүтэрэргэ былааннаммыттара туолбакка, оттоһун былаана 50 эрэ бырыһыаҥҥа тэҥнэстэ.

График туолбакка иһиитэ манна от хомуура үчүгэй тэрээһинэ суохтук саҕаламмыттан буолла. А. Христофоров биригэдьиирдээх 1-гы №-х бригээдэ үлэһиттэрэ, үлэҕэ сарсыарда хойутаан 11 часка кииллэр. Оттон кпэһээ эмиэ эрдэлээн туран үлэттэн уурайаллар. Ити түмүгэр бу бригээдэ баара-суоҕа 15 га сирин охсон 30 тонна оту эрэ кэбистэ.

Колхоз 2-нс №-х бригээдэтэ (биригэдьиир П. Иванов) оттоһуҥҥа эмиэ графигын ырааҕынан толорбокко иһэр. Бу бригээдэ 16 га сирин охсон 35 тонна оту кэбистэ. Манна үлэһиттэр ээл-дээл күнүттэн көрөн, үрдүк оҥорумтуота суохтук үлэлии сылдьаллар.

Колхоз салалтата окко үлэһит илиини табатык аттаран туһаныыга сүрүн болҕомтотун уурбата. Ол курдук көмөҕө тахсыбыт сулууспалаахтар бригээдэлэрин толору күүһүнэн туһаныыны сатаан тэрийбэтэ.

Биригэдьиирдэр от охсооччу улахан оҕолорго хотуурдарын оҥорон, кинилэр таһаарыылаахтык үлэлиллэригэр толору усулуобуйаны тэрийбэтилэр. Саҥа от охсооччуларга үөрэтии уонна сүбэ диэн бэриллибэт.

Общественнай сүөһүгэ от толору хааччыллыбат кутталлаҕын үрдүнэн, колхоз правленията ханнык да быһаарыылаах дьаһаллары ылына илик. Колхоз кулууба колхозтаахтар ортолоругар өйдөтүү үлэни ыыппат.

Агитационнай-маассабай үлэ дьаалатынан уһуннарылынна, ол курдук биир да агитатор отчуттар ортолоругар бэспэдэни, ааҕыыны ыыппата.

Эркин хаһыата, «боевой листок» олох даҕаны умнуура хааллылар, кинилэр биир даҕаны бригээдэҕэ таһаарылыбатылар. Оттон партийнай тэрилтэ секретара таб. Васильева маныаха улаханнык кыһамматаҕын көрдөрөр.

Колхоз правленията, партийнай тэрилтэ уонна совет колхозтаахтар от хомууругар эҥчимнээхтик үлэлиллэрин хааччыйар суһал дьаһалы ылыахтаахтар. Онон графигы толорон иһин ситиһиллиэхтээх уонна инникитин итинник хаалыылар хатыланыа суохтаахтар.

У. Семенов,
Х. Павлов,

«Сардаҥа» хаһыат рейдэвэй бригээдэтин членнэрэ.

Варшаваҕа Ыччат аан дойдутаабы V фестивалын аһыллыыта

От ыйын 31 күнүгэр Варшаваҕа Ыччат уонна студеннар эйэ, доҕордоһуу иһин аан дойдутаабы V фестивалларa аһылыннa.

Культура уонна наука И.В. Сталин аатынан Дыбарыаһын улуукан дьиэтин аттынаҕы площадка 108 дойду делегацията (сорох делегациялар өссө да суолга аһаннаан иһэллэр) колонналарынан кэккэлэһэн турдулар уонна ырыанан, музыканан фестиваль үөрүүлээхтик аһыллыытыгар «Десятилетие» стадионугар бардылар.

Бырааһынныыктыы киэргэтиллибит стадионга фестиваль үөрүүлээхтик аһылларыгар 70 тыһыынчаттан тахса киһи мунна.

Ити үөрүүлээх аһыллыыга Польша Холбоһуктаах Рабочай партиятын бастакы секретара Б. Берут, Государственнай Совет Председателэ А. Забадскай, Министрдэр Советтарын Председателэ Ю. Циранкевич, Польша Маршала К. Рокоссовскай уонна Польша Народнай Республикатын биллиилээх атын государственнай деятеллэрэ кэллилэр. Итиини тэҥэ СССР Польшаҕа посола П. К. Пономаренко, Варшаваҕа баар дипломатическай представительствалар баһылыктара уонна атын дойдулар 600-тэн тахса журналистара кэллилэр.

Лоп курдук 16 чааска Фанфар фестиваль кыттыылаахтарын парада саҕаланарын биллэрэр. Правительственнай трибуна иннинээҕи кылаабынай тойнельтан знамяны көтөхпүт дьоннор тахсаллар. Кинилэр кэннилэриттэн Ыччаттар аан дойдутаабы тэрилтэлэрин салайааччылара, аан дойдутаабы фестиваль Аан дойду үрдүнэн Комитетын членнэрэ иһэллэр. Итилэр кэннилэриттэн ыччаттар делегацията арыаллаһан хаамсаллар. Европа, Азия, Америка, Австралия, Африка дойдуларыттан делегаттар иһэллэр.

Стадионга мустубут дьон Китай Народнай Республикатын делегациятын дохсун ытыс таһыныытынан көрсөллөр.

Стадион суолугар Советскай ыччат делегацията тахсыбытыгар, стадион тухары дохсун овациялар уонна бары тылларынан эҕэрдэлиир саҥалар дуораһыйаллар.

Фестиваль кыттыылаахтарын наратын Польша ыччатын делегациятын колоннata түмүктүүр. Көрөөччүлэр уонна кыраныысса нөҥүө өттүнээҕи доҕоттор кинини истиҥник уонна уһуннук эҕэрдэлииллэр.

Үөрүүлээх-көтүүлээх парад бүтэр. Ыччат аан дойдутаабы V фестивалын Ыччат аан дойду үрдүнэн Комитетын Председателэ Бруно Бернини фестиваль кыттыылаахтарыгар туһаайан тыл этэр.

Польша правительстватын уонна Польша народун бүтүннүүтүн аатыттан Польша Министрдэрин Советын Председателэ Ю. Циранкевич фестиваль кыттыылаахтарын эҕэрдэлээтэ. Кини эйэ уруу дьыалатыгар ыччат бэйэтин достойнай кылаатын киллэриэҕэ диэн эрэнэрин биллэрдэ.

Мустубут дьон фестиваль чиэһигэр аан дойдутаабы эстафетаны аҕалбыт ыччат бөлөҕүн эҕэрдэлииллэр. Комитет Председателэ Бруно Бернини ыччат уонна студеннар эйэ, доҕордоһуу иһин аан дойду үрдүнэн V фестивалларын аһыллыбытынан биллэрэр.

(ССТА).

Китай Народа КНР маҥнайгы 5 сыллаах былаанын биир санаанан өйүүр

600 мөлүйүөн киһилээх Китай народа бүттүүнэ Народнай Представителлар Бүтүн Китайдааҕы түмсүүлэрин Иккис сессиятынан ылыллыбыт ууруохтары истиҥник биһиирдэ уонна биир санаанан өйүүр.

КНР маҥнайгы 5 сыллаах былаанын ылыныы түһүнан иһитиннэрии дойдуга бүттүүнүгэр үрдүк патриотическай өрө көтөҕүллүү долгунун үөскэттэ. Элбэх киһилээх митинэргэ уонна муниьахтарга саҥа китай үлэһиттэрэ КНР народун хаһаайыстыбатын сайыннары маҥнайгы 5 сыллаах былаанын биир санаанан биһирииллэр уонна 5 сыллаах былааны болдьоҕун инниинэ толоруурга итиэннэ аһара толоруурга бэйэлэригэр үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылыналлар.

Китайдааҕы бөдөҥ металлургическай предприятиеҕа—Аньшаньнаабы комбинатка элбэх киһилээх митинэлэр буоллулар. Сүүстэн тахса тыһыынча киһилээх коллектив аатыттан араатардар Аньшаньнаабы комбинатка чугуулуу, ыстаалы уонна прокаты оҥорон таһаарыыны эмискэччи улаатыннарыыга көрүллүбүт программаны чэстээхтик толоруохтуу диэн эттилэр. (ССТА).

Редактор М. Л. БАИШЕВ.

Сталин аатынан колхоз правленията уонна маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтэ, бу колхоз бастыҥ булчута уонна табаһыта

Лукинов Лука федотович

Быйыл от ыйын 13 күнүгэр уһун ыарыы кэнниттэн өлбүтүн туһунан бокуонньук кэргэттэригэр уонна билэр дьонноругар бэйэлэрин кутурҕаннарын биллэрэллэр.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр сурукка араспаанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 113. Оленекская районная типография. Тираж 400 МЛ -00053.